

**CORELAȚIA INSTITUȚIILOR JURIDICE:
RAPORTUL JURIDIC DE CONFORMARE ȘI RAPORTUL JURIDIC DE CONFLICT
CU RESPONSABILITATEA JURIDICĂ ȘI RĂSPUNDEREA JURIDICĂ
ÎN DREPTUL CONTRAVENȚIONAL**

Victor GUȚULEAC,
doctor în drept, profesor universitar
Igor SPÎNU,
doctorand
Stanislav MASLOV,
student anul IV

SUMMARY

In this publication it is examined the co-report of the juridical institutions: „the juristic connection of compliance” and „the juridical connection of conflict” with „the juridical responsibility” and „the legal liability” in the contravention of law. It is not possible to apply correctly the legal liability without understanding these juridical institutions and their co-report.

SUMAR

În prezenta publicație se examinează corelația instituțiilor juridice: ”raportul juridic de conformare” și ”raportul juridic de conflict” cu ”responsabilitatea juridică” și ”răspunderea juridică” în dreptul contravențional. Fără perceperea acestor instituții juridice și a corelației dintre ele nu este posibilă aplicarea corectă a răspunderii juridice.

Viața socială nu poate fi concepută fără răspundere. Când se naște dreptul omului de a trăi, se naște și obligația de a lăsa și pe alții să trăiască. Este o realizare enormă a societății umane faptul că existența ei se desfășoară într-un cadru normat. Altfel nici nu poate fi concepută. Societatea în întregul său, ca și fiecare ins care intră în componența ei, simte nevoia organică de ordine, securitate și justiție. Această nevoie este satisfăcută prin respectarea normelor morale, religioase, politice și juridice, pe baza cărora se realizează armonia socială și sînt puse la adăpost valorile umane. Orice abatere de la aceste norme atrage o răspundere morală, religioasă, politică sau juridică, care constă în obligația “de a suporta consecințele nerespectării

unor reguli de conduită, obligație ce incumbă autorului faptei contrare acestor reguli și care poartă întotdeauna amprenta dezaprobării sociale a unei asemenea conduite” [1, p. 486]. Din acest pasaj selectat din lucrarea lui Gh. Avornic reiese formarea unui lanț între noțiunile de *raport juridic de conformare* și *responsabilitate; raport juridic de constrîngere* și *răspundere*. Prin corelația dintre aceste noțiuni-instituții, în opinia noastră, se exprimă și esența dreptului în general, se arată calea de funcționare a acestei idei.

În urma stabilirii de către societate a unor norme juridice create în virtutea menținerii echilibrului în comunitatea umană, destinatarul acestor reguli mai întîi urmează să își asume responsabilitatea de a

se conforma acestor norme, în caz contrar apare raportul de conflict, un raport negativ care duce la răspunderea juridică, adică determină un răspuns al societății dat faptuitorului pentru acțiunea sau inacțiunea lui ilicită, comisă cu vinovăție. Dar pentru a clarifica consecutivitatea apariției și corelația dintre aceste noțiuni, ar fi oportun să analizăm fiecare dintre ele.

Raportul juridic de conformare în dreptul contravențional. Ca sistem al normelor juridice, dreptul nu este un scop în sine. El are menirea de a reglementa conduita oamenilor în relațiile interindividuale și în planul vieții sociale, în conformitate cu interesul general și valorile admise. În relațiile lor reciproce, normate juridic, oamenii trebuie să se comporte după

prescripțiile normelor juridice. Raportul juridic este definit ca o relație socială, ideologică, o relație individualizată, reglementată de norma de drept, apărută de Stat și caracterizată prin existența drepturilor și obligațiilor juridice [4, p. 247-248]. Orice raport juridic se stabilește între subiectele de drept (cel puțin doi); are un anumit conținut ce reprezintă legătura propriuzisă dintre subiecte și care constă în drepturile și obligațiile acestora; are un obiect care este acea acțiune sau acea conduită asupra căreia sînt îndreptate drepturile subiective și obligațiile participanților la raportul juridic.

Pornind de la aceste premise teoretice, definim că raportul juridic contravențional este relația socială de apărare împotriva fenomenului contravențional, reglementat prin normele dreptului contravențional, relație ce ia naștere în acțiunea de prevenire și de combatere a acestui fenomen social-juridic [7, p. 79].

În vederea clarificării situației, considerăm ca ar trebui să ne referim la premisele apariției unui raport juridic în dreptul contravențional. Premisele raportului juridic contravențional (condiții necesare, fără a căror existență nu poate lua naștere, un raport juridic) sînt: în primul rînd, normele juridice contravenționale care, reglementînd relația socială, îi atribuie acesteia un caracter de raport juridic; în al doilea rînd, capacitatea participanților la relația socială dată de a se manifesta în calitate de exponenți

ai drepturilor și obligațiilor subiectului, numită, în limbaj juridic, *capacitate juridică*; în al treilea rînd, survenirea împrejurărilor reale de viață, prevăzute în ipoteza normei juridice, de care norma în cauză leagă nașterea, modificarea sau stingerea raportului juridic contravențional.

Raporturile juridice contravenționale se divizează în:

a) raporturi de conformare (de cooperare) – în cazul respectării legii contravenționale, cînd subiectele sînt Statul, care impune respectarea legii, și persoanele, destinatarii legii, care sînt determinați să respecte legea;

b) raporturi de conflict (de contradicție) – în cazul încălcării legii contravenționale, cînd subiectele sînt Statul, care impune răspunderea contravențională, și persoana trasă la răspundere contravențională, care este obligată să suporte sancțiunea pentru contravenția săvîrșită [8, p. 56-57].

Raportul juridic de conformare se naște din momentul intrării și prin intrarea în vigoare a normei contravenționale, care prevede drepturile și obligațiile participanților la acest raport. În cazurile în care norma cere ca destinatarii săi să aibă o anumită calitate, raportul se naște din momentul în care destinatarul respectiv dobîndește acea calitate. Raportul juridic de conformare este deci o creație a legii și nu depinde de voința destinatarilor acesteia. Destinatarii legii sînt puși în situația de subiecți ai raporturi-

lor respective, prin ridicarea la rangul de obligații de drept a obligației morale de respectare a valorilor sociale apărute prin normele de drept contravențional. Odată născut, raportul juridic de conformare se desfășoară prin respectarea de către destinatarul normei a obligației de abținere de la acțiunea interzisă sau de efectuare a acțiunii ordonate.

Durata desfășurării acestor raporturi nu este dinainte stabilită (cu excepția celor născute din norme cuprinse în legi temporare care prevăd termenul ieșirii lor din vigoare), aceasta depinde de durata rămînerii în vigoare a normelor juridice. Pe toată această durată, raporturile juridice de conformare constituie cadrul juridic firesc de realizare a ordinii de drept și de aceea nu încetează decît odată cu ieșirea din vigoare a normelor care le prevăd sau prin încetarea incidenței acestora, în cazul în care destinatarii calificați ai normei pierd calitatea cerută pentru a fi subiecți ai raporturilor de drept. Se înțelege că orice modificare adusă normei incriminatoare, în sensul extinderii sau restrîngerii obligației de conformare, determină implicit modificarea raporturilor juridice de conformare. În principiu, desfășurarea și încetarea acestor raporturi depind de durata activității sau incidenței normelor incriminatoare și, respectiv, de modificările aduse conținutului acestora.

Trebuie de subliniat că raportul juridic de conformare nu încetează prin nerespectarea de către subiec-

tul său pasiv a obligației de conformare, adică odată cu săvârșirea contravenției. Este cunoscut faptul că prin aceasta se naște un raport juridic de conflict în care intră subiectul respectiv, însă el nu încetează să fie subiect al obligației de conformare. De aceea, încălcarea repetată a acestei obligații, prin săvârșirea mai multor contravenții dă naștere unor multiple raporturi juridice de conflict [5, p. 62-63]. Din momentul obținerii forței juridice a legii contravenționale toți subiecții dreptului contravențional au posibilitatea să ia cunoștință de acea valoare socială care este protejată prin norma contravențională materială, cu modalitatea de constrângere statală, în caz de nerespectare (încălcare) a dispozițiilor normelor materiale, și își asumă obligația constituțională de a respecta legea. Statul, la rândul său, își asumă responsabilitatea de a elabora mecanismul necesar de realizare (respectare) a normelor juridice (regulilor de conduită): constituirea organelor executive abilitate să supravegheze respectarea legilor contravenționale; stabilirea competenței lor; asigurarea condițiilor necesare pentru activitate etc. [8, p. 57]. Raportul juridic de conformare reprezintă adoptarea (de bunăvoie sau de teama pedepsei) a conduitei prescrise de normele de drept contravențional [1, p. 463].

Responsabilitatea juridică în dreptul contravențional. În mod tradițional, conceptul de responsabilitate a fost revendicat de

morală, știința dreptului a preluat în mod creator trăsăturile acestui concept, adaptându-l la specificul obiectului său de cercetare. Legea, care este creația dreptului, generează incontestabil sentimentul responsabilității.

Normele juridice au capacitatea de a modela comportamentele, orientându-le spre idealurile pe care societatea le-a fixat. În procesul complex de reglementare legiuitorul are în vedere – de fiecare dată – și posibilitatea încălcării, nesocotirii normelor juridice de către cetățeni [9, p. 285].

În limba română, în limbajul comun, termenii *răspundere* și *responsabilitate* sînt utilizați ca sinonime, fapt demonstrat și de „Dicționarul explicativ al limbii române”, care stabilește chiar echivalența acestor termeni. Astfel, responsabilitatea este definită ca „obligația de a efectua un lucru, de a răspunde, de a da socoteală de ceva (...)”, iar răspunderea este definită drept „faptul de a răspunde; responsabilitate”. Echivalența acestor termeni se datorează, probabil, și faptului că în alte limbi răspunderea și responsabilitatea se desemnează printr-un singur termen. De exemplu, în limba franceză „responsabilité”, în limba rusă „ответственность”. Totodată, trebuie să luăm în considerație că în aceste limbi termenii menționați sînt polisemantici, înglobînd și sensurile pe care le comportă răspunderea și responsabilitatea în limba română.

În limba română, în domeniul dreptului aceste două noțiuni comportă semnificații diferite, fapt demonstrat de mai mulți juriști. De exemplu, juristul Mihai Florea, făcînd distincție între răspundere și responsabilitate, pleacă de la caracterul raporturilor care iau naștere între individ și societate. Astfel, prin responsabilitate el înțelege asumarea conștientă și deliberativă în fața colectivității și a propriei conștiințe „a unei atitudini active și militante față de colectivitate, a grijii față de succesul și riscul, rezultatul sau eficiența, consecințele și valoarea activității pe care agentul o desfășoară sau o conduce (...)». Pe cînd răspunderea, spre deosebire de responsabilitate, se caracterizează printr-un raport care există între autorul acțiunii și autoritatea acesteia colectivități. Responsabilitatea incumbă persoanei „să se simtă răspunzătoare și pentru consecințele faptelor care nu sînt impuse ca obligații de o normă, un ordin, o lege», deoarece ea pledează pentru realizarea cu succes a acestei acțiuni [4, p. 27-28].

Responsabilitatea juridică este o autoangajare benevolă (pozitivă) a individului în sistemul de drept ce reprezintă obligația juridică a subiectului de drept de a acționa în conformitate cu prescripțiile normei juridice, obligație ce se realizează în conduita licită. Responsabilitatea este un fenomen în continuă dinamică, care există în cadrul raporturilor juridice reglementate de normele de drept [3, p. 119].

La acest capitol e nevoie de menționat opinia doctrinarului V. Guțuleac, care tratează responsabilitatea din perspectiva subiectului aflat în poziția funcționarului de stat. Responsabilitatea juridică a funcționarului de stat, ca subiect al administrării în domeniul combaterii contravenționalității, poate fi definită ca o atitudine conștientă și deliberată de asumare de către individ a unor răspunderi și riscuri față de modul de onorare a obligațiilor potrivit funcției de stat deținute, excluderea abuzului de drepturi oferite, conformarea regulilor de conduită, stabilite în domeniul serviciului ce ține de contracararea fenomenului contravențional, contribuția conștientă la atingerea scopului ce stă în fața organului de stat în care el deține funcția.

Responsabilitatea celorlalți subiecți ai dreptului contravențional, pasibili de a fi subiecți ai răspunderii contravenționale, survine odată cu apariția raportului juridic de conformare și constă în obligația lor de a se conforma regulilor de conduită în societate, stabilite și protejate de normele juridice contravenționale din momentul obținerii forței juridice [8, p. 129-130].

În baza opiniilor menționate mai sus, concluzionăm ca responsabilitatea apare concomitent cu nașterea raportului juridic de conformare în dreptul contravențional. Astfel, aceste două noțiuni sînt strîns legate prin coincidența

momentului apariției lor. Considerăm că practic asumarea responsabilității contravenționale nu este altceva decît nașterea unui raport de conformare, durata căruia se va menține pînă la încălcarea normei (nașterea raportului de conflict) și survenirea răspunderii contravenționale.

Raportul juridic de conflict în dreptul contravențional. Raportul juridic contravențional (de conflict) se definește ca fiind legătura juridică dintre Stat și făptuitorul unui ilicit contravențional, ce se naște în momentul comiterii contravenției și constă în dreptul Statului de a sancționa persoana vinovată, obligînd-o pe aceasta să suporte, în condiții legale, consecințele juridice stabilite de lege. Raportul juridic contravențional de conflict are unele trăsături specifice:

a) raportul respectiv apare prin exprimarea imperativă a voinței Statului, adică se naște, în mod obligatoriu, independent de voința destinatarilor legii contravenționale și deci nu poate forma obiectul unor cedări sau tranzacții;

b) raportul respectiv se modifică sau se stinge fiind impus de Stat (legiuitor), apărarea valorilor sociale la care se referă nefiind lăsată la aprecierea destinatarilor legii contravenționale;

c) raportul respectiv posedă un obiect propriu, și anume relațiile sociale de tragere a persoanei vinovate la răspundere contravențională în urma comiterii contravenției;

d) raportul dat apare doar în

baza unei norme contravenționale;

e) metoda de realizare a raportului contravențional este constrîngerea;

f) raportul respectiv are un subiect obligatoriu (subiectul activ) – reprezentantul Statului – organul competent să soluționeze cazul contravențional [7, p. 80].

Potrivit opiniei doctrinarului român C. Bulai, raportul de conflict se naște ca urmare a săvîrșirii de către destinatarul normei a faptei interzise. Spre deosebire de raportul de conformare, care se naște din lege, odată cu intrarea în vigoare a acesteia, raportul de conflict se naște prin săvîrșirea acestei fapte, deci prin însuși actul de conduită a destinatarului legii, contrar obligației impuse lui în cadrul raportului de conformare. Dacă dobîndirea calității de subiect al raportului juridic de conformare nu depinde în nici un fel de voința destinatarului legii, cea de subiect al raportului de conflict, deși se naște și ea independent de voința făptuitorului și chiar împotriva voinței lui, depinde într-un anumit fel de acesta. Cînd fapta a fost comisă cu vinovăție, depinde de el ca, acționînd cu mai multă prudență sau diligență, să evite actul culpabil. În toate cazurile, săvîrșirea faptei interzise de lege este singurul fapt juridic care poate da naștere raportului de drept de conflict sau de contradicție.

Constatarea existenței unui raport juridic de conflict, în forma sa tipică, se face de un organ judiciar competent și în forma prevăzută de lege. Ca toate raporturile de

conflict din orice ramură a dreptului, raportul contravențional de conflict nu se constată și nu se realizează nici el, în general, în mod direct, ci prin intermediul unui proces pus în competența unui organ al Statului. Activitatea de soluționare, în vederea stabilirii și soluționării conflictului de drept, se desfășoară pe baza legii, în cadrul unor raporturi procesuale care apar odată cu constatarea că s-a săvârșit o faptă prevăzută de lege, cu privire la care există temeieri să se creadă că ar constitui o contravenție. Dacă organul competent constată, așa cum se întâmplă în mod obișnuit, existența raportului juridic de conflict, odată cu punerea în executare a actului de sancționare, procesul ia sfârșit. În cadrul acestor raporturi se realizează conținutul raportului substanțial de conflict, care durează pînă la executarea completă a pedepselor aplicate – atît a pedepsei principale, cît și a eventualelor pedepse complementare [5, p. 63-65].

Astfel, raportul juridic contravențional de conflict (de contradicție) ia naștere în momentul comiterii unei fapte contravenționale (încălcarea dispoziției normei materiale). Numai din acest moment Statul, prin organele sale competente, efectuează ancheta contravențională și, în cazul în care va fi stabilită vinovăția făptuitorului, față de el va fi aplicată constrîngerea statală prevăzută în sancțiunea normei juridice încălcate [8, p. 58].

Răspunderea contravențională.

Răspunderea juridică constituie un subiect a cărui tratare provoacă dificultăți, în special la nivelul teoriei generale a dreptului. Acest subiect interesează toate disciplinele juridice de ramură, avînd o deosebită importanță practică, deoarece cu răspunderea se finalizează orice problemă juridică. Prezentă în toate ramurile dreptului, instituția răspunderii asigură eficacitatea ordinii de drept, stimulează atitudinea de respectare a legii, stabilirea și menținerea ordinii sociale. Răspunderea juridică este situația derivată dintr-un raport juridic anterior, este un raport juridic ce își găsește izvorul într-o faptă ilicită. Această faptă ilicită constă în neîndeplinirea voluntară a unei prestații impuse de lege, în cadrul unui raport originar. Răspunderea juridică nu ar fi altceva decît obligația subiectului de a îndeplini îndatorirea care înlocuiește o îndatorire anterioară, neîndeplinită [10, p. 141; 146].

Frecvența și gravitatea încălcărilor de lege, precum și efectele lor negative asupra echilibrului social și ordinii juridice, în general, obligă legiuitorul să fixeze cu claritate răspunderea pentru aceste încălcări, să aplice cu promptitudine sancțiunile ce se impun. În aceste condiții, instituția răspunderii juridice dobîndește o importanță cu totul specială, pentru că sensul ei este acela de a garanta stabilitatea și ordinea [9, p. 285].

Din prevederile articolului 16 din Codul contravențional al Re-

publicii Moldova din 24.10. 2008 rezultă că răspunderea contravențională este ceea ce urmează după săvîrșirea unei contravenții cu vinovăție de către un subiect al dreptului contravențional [6].

Am putea conchide că răspunderea contravențională este reacția Statului la comiterea cu vinovăție a unei fapte contravenționale prin aplicarea de către organul împuternicit față de făptuitor a constrîngerii statale prevăzute de legea contravențională în modul și în termenele stabilite de lege, în limitele sancțiunii contravenției comise, precum și obligația contravenientului de a suporta sancțiunea [8, p. 136].

Constantin Voicu, cu referire la acest subiect, consideră că răspunderea juridică este un raport juridic creat de norma legală între persoana care a încălcat dispoziția legii și Stat, reprezentat de organele de aplicare a legii. Conținutul acestui raport juridic de tip special este alcătuit din dreptul Statului de a aplica sancțiunile prevăzute de normele juridice persoanelor care au încălcat prevederile legale și obligația acestor persoane de a se supune sancțiunilor legale, în scopul restabilirii ordinii de drept [9, p. 286].

Îmbrățișăm poziția autorului nominalizat, care în urma analizei coraportului sintagmelor ”raport juridic de conflict” și ”răspundere juridică” vine cu următoarele precizări:

- răspunderea juridică este un raport juridic de constrîngere;
- răspunderea juridică reprezintă

tă segmentul final, ultimul tronson al actului complex de înfăptuire a justiției, în care regăsim drepturi și obligații ce se nasc datorită săvârșirii unei fapte ilicite prin încălcarea dispozițiilor legii;

- obiectul răspunderii juridice este sancțiunea care se aplică de organul specializat al Statului;

- răspunderea juridică este expresia specifică a responsabilității sociale, potrivit căreia fiecare individ trebuie să își asume și să suporte consecințele faptelor sale;

- întotdeauna răspunderea juridică este legală, adică intervine numai în baza legii (nimeni nu-și poate face singur dreptate);

- declanșarea răspunderii juridice și stabilirea formei concrete a acesteia reprezintă prerogativa unor organe speciale abilitate ale Statului;

- răspunderea juridică reprezintă reacția organizată, instituționalizată a autorității statale pe care o declanșează săvârșirea unei fapte socialmente periculoase [9, p. 286-287].

Fiind o formă a răspunderii juridice, răspunderea contravențională, conform opiniei savantului Furdui S., este susceptibilă de următoarele accepții:

a) instituție fundamentală a dreptului contravențional, adică ansamblul normelor juridice care reglementează realizarea dreptului contravențional prin constrângere;

b) raport juridic de constrângere, adică forma răspunderii juridice identificată cu raportul juridic con-

travențional de constrângere, stabilit între Stat și contravenient, al cărui conținut îl constituie dreptul Statului de a aplica măsuri de asigurare și sancțiuni vinovatului de comiterea contravenției și obligația corelativă a acestuia de a suporta măsurile respective;

c) latura pasivă a raportului contravențional de constrângere, adică acea formă de răspundere juridică care constă în obligația vinovatului de comiterea contravenției de a suporta măsurile de asigurare și sancțiunea contravențională;

d) conținut al raportului de constrângere, adică identificarea drepturilor și obligațiilor corelative ale subiecților raportului contravențional de constrângere cu efectele raportului juridic contravențional de conflict (conținutul raportului contravențional de presiune) [7, p. 103-104].

Astfel, referindu-ne la subiectul cercetării, putem menționa că răspunderea contravențională apare în legătură cu nașterea unui raport de conflict. În cazul dreptului contravențional, răspunderea contravențională survine în rezultatul încălcării de către un subiect a normelor prescrise de legea contravențională, cu alte cuvinte – în urma nașterii unui raport de conflict. Răspunderea contravențională, în esența sa, constituie realizarea unui raport de constrângere, altfel spus – de conflict.

Analizând corelația dintre noțiunile de raport juridic de conformare, responsabilitate, raport juridic

de conflict și răspundere contravențională, *tragem concluzia* că între aceste noțiuni există o legătură logică destul de strânsă, deoarece prin intermediul lor se realizează unul dintre scopurile dreptului în general. În vederea stabilirii ordinii sociale și unei conviețuiri fructuoase, societatea (prin intermediul Statului) stabilește anumite reguli juridice de comportament, iar destinatarii acestora (membrii societății) trebuie să-și asume responsabilitatea de a le respecta și de a se conforma acestora. Cei care încalcă normele juridice aduc atingere ordinii de drept, afectează drepturile și interesele legitime ale celorlalți cetățeni, tulbură, uneori grav, ordinea și liniștea publică, pun în pericol valorile cele mai importante ale societății. Această ordine și liniștea publică trebuie să fie apărate prin intermediul unor pîrghii concrete, cum este instituția răspunderii juridice pentru violarea regulilor, pentru conflictul dintre subiectul de drept cu norma juridică.

Altfel spus, răspunderea juridică este expresia specifică a responsabilității juridice. Raportul contravențional de conformare nu este altceva decît asumarea responsabilității de a respecta norma, iar răspunderea contravențională este conținutul unui raport contravențional de conflict. Trebuie să relevăm și relația consecventă a acestor fenomene. Răspunderea contravențională sau raportul juridic de conflict nu pot avea alt temei decît acțiunea sau inacțiunea ilicită comisă cu vi-

novăție, cu alte cuvinte, pînă cînd avem un raport de conformare, nu poate surveni răspunderea.

Referințe bibliografice

1. Avornic Gh. și alții. *Teoria generală a dreptului*. Chișinău: Cartier Juridic, 2004.
2. Baltag D., Guțu A. *Teoria generală a dreptului. Curs teoretic*. Chișinău: Academia de Poliție „Ștefan cel Mare”, 2002.
3. Baltag D. *Teoria răspunderii și responsabilității juridice*. Chișinău: ULIM, 2007.
4. Baltag D., Guțu A. *Coliziunile dreptului în instituția răspunderii juridice*. Chișinău: ULIM, 2010.
5. Bulai C. *Manual de drept penal: partea generală*. București: ALL Beck, 1997.
6. *Codul contravențional al Republicii Moldova* nr. 218-XVI din 24.10.2008. În: Monitorul Oficial al RM nr. 3-6/15 din 16.01.2009.
7. Furdui S. *Dreptul contravențional*. Manual. Chișinău: Cartier Juridic, 2005.
8. Guțuleac V. *Tratat de drept contravențional*. Chișinău: ULIM., 2009.
9. Voicu C. *Teoria generală a dreptului*. București: Lumina Lex, 2002.
10. Vrabie G., Popescu S. *Teoria generală a dreptului*. Iași: Ștefan Procopiu, 1993.

CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII LEGIILOR ÎN ROMÂNIA

Nicolae GRĂDINARU,
doctor în drept

SUMMARY

In our system of constitutional law the control of laws constitutionality is exercised by a jurisdictional body especially established for that purpose, the Constitutional Court; the control can be achieved both before the law promulgation, following an almost purely political complaint – the only exception is the Ombudsman - and after the law promulgation when – by stating the same single exception of the Ombudsman that may refer directly to the Constitutional Court – is made only by way of exception.

The control of law constitutionality represents – as shown above – the main task of the Constitutional Court but not its only one, as we shall further analyze. The Constitutional Court's jurisdiction is governed by Article 146 of the Constitution whose provisions are incorporated and developed in Chapter III of Law no. 47/1992.

(Continuare. Începutul în nr. 5/2012)

Funcția de mediere exercitată de Președinte între puterile Statului face parte din scenariul clasic al teoriei lui Montesquieu – în sensul că puterile legislativă, executivă și judecătorească sînt separate, iar în caz de dezechilibru se declanșează procedura de reechilibrare, la care face referire art. 80 (2) din Constituție.

Medierea între puterile statului se referă la arbitrarea unui conflict între cele trei puteri. Trebuie să menționăm că nu este vorba de un conflict generat de încălcarea Constituției de către Președinte sau altă autoritate publică, în asemenea conflict nu se poate media, ci este necesară intervenția directă și fermă pentru repunerea în legalitate constituțională. Ca mediator

Președintele este imparțial datorită și faptului că nu este membru al vreunui partid politic.

Conform prevederilor constituționale menționate, „Președintele României veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice”, care se coroborează cu prevederile art. 1(5) din Constituție: „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”.

Funcția de mediere între puterile Statului, precum și între Stat și societate, prevăzută de art. 80 alin. (2) teza a doua din Constituție, impune imparțialitate din partea Președintelui României, dar nu exclude posibilitatea exprimării opiniei sale privind modul optim de soluționare a divergențelor apărute.

Dreptul la exprimarea opiniei politice este garantat și pentru